

1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

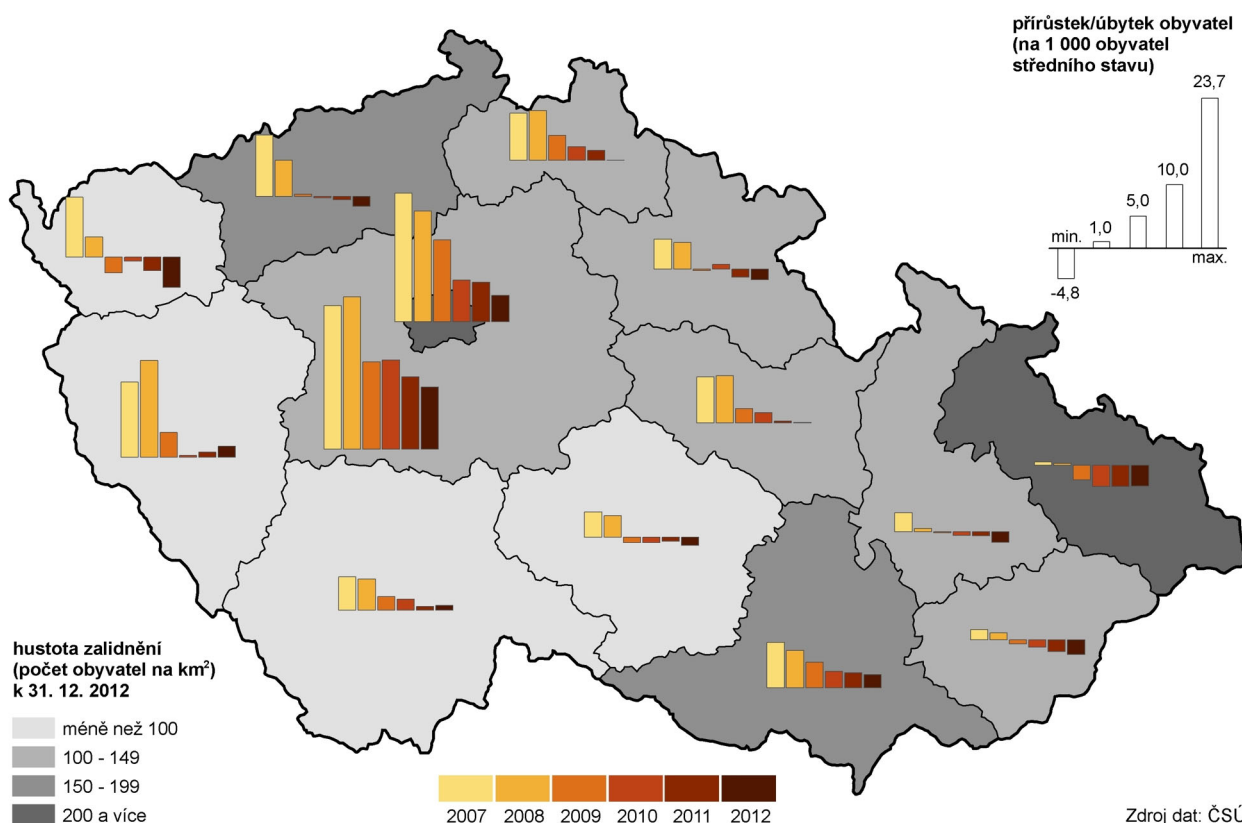
Demografie

Je nás stále méně a méně

Zlínský kraj svou rozlohou 3 963 km² je čtvrtým nejmenším krajem v republice, avšak hustotou obyvatel 148,3 osob/km² je pátým nejlidnatějším. Na jeho území se v roce 2012 nacházelo 305 obcí, z nichž 30 má statut města. Ve městech žilo koncem roku 2012 59,7 % lidí z celkového počtu 587 693 obyvatel. Od vzniku kraje v roce 2000 se celkový počet bydlících v kraji každoročně snižoval s výjimkou let 2007 a 2008.

Počet obyvatel se během roku 2012 v kraji snížil o 1 337 osob, tj. o 0,2 %. Ze 14 krajů republiky se meziročně počet obyvatel zvýšil u pěti z nich, u dvou krajů zůstal počet na stejné úrovni a u sedmi krajů byl zaznamenán úbytek obyvatel. Zlínský úbytek byl po moravskoslezském (4 011 osob) druhý nejvyšší.

Pohyb obyvatel v krajích v letech 2007 až 2012

Počet obyvatel se snížil ve všech okresech kraje

Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých okresech se od krajského mnoho nelišil. Ve všech okresech kraje bylo zjištěno snížení počtu obyvatel. Nejvíce lidí ubylo ve vsetínském okrese (o 0,3 %, tj. o 372 osob) a naopak nejméně ve zlínském a uherskohradištském okrese (shodně o 0,2 %, tj. 320 osob).

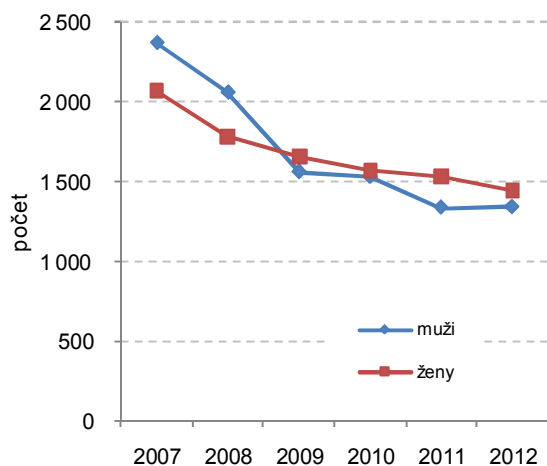
Na úbytku lidí v kraji v uplynulém roce, stejně jako v předchozích letech, se podílelo záporné migrační saldo. Migrační saldo kraje v roce 2012 dosáhlo záporné hodnoty v počtu 737 osob. Úbytek obyvatel stěhováním byl zjištěn ve všech okresech kraje, nejnižší v uherskohradištském (117 osob) a nejvyšší ve zlínském (267 osob).

V roce 2012 se do kraje celkem přistěhovalo 2 788 lidí, z nichž bylo 51,9 % žen. Meziročně přistěhovalých lidí ubylo 2,8 %, z toho počet žen se proti předchozímu roku snížil o 5,4 % (o 83 žen), počet mužů se v podstatě nezměnil (pokles o 2

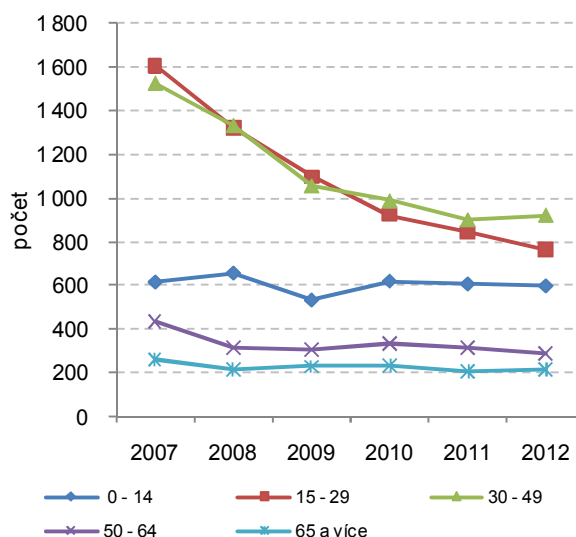
muže). Nejvíce přistěhovalých osob bylo ve věkové skupině 15 až 64 let (70,9 %). Děti (věková skupina 0 až 14 let) se přistěhovalo 21,4 % a osob ve věku 65 a více let 7,6 %. Početně nejsilnější skupinou byly osoby ve věku 25 až 29 let, kterých se v roce 2012 do kraje přistěhovalo, stejně jako v předchozích pěti letech, 15,4 %.

V přepočtu na tisíc obyvatel se do kraje v roce 2012 přistěhovalo 4,7 osob.

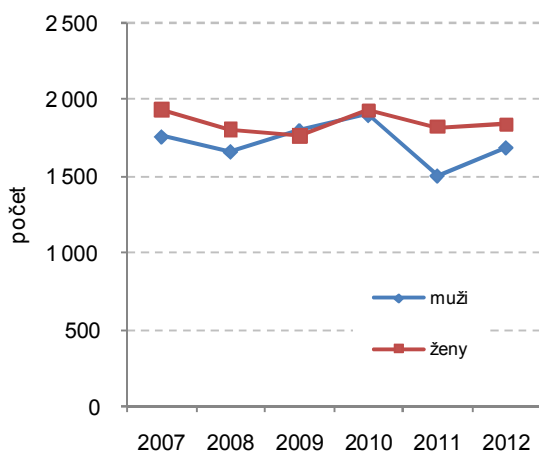
Graf 1.1 Přistěhovalí do Zlínského kraje podle pohlaví

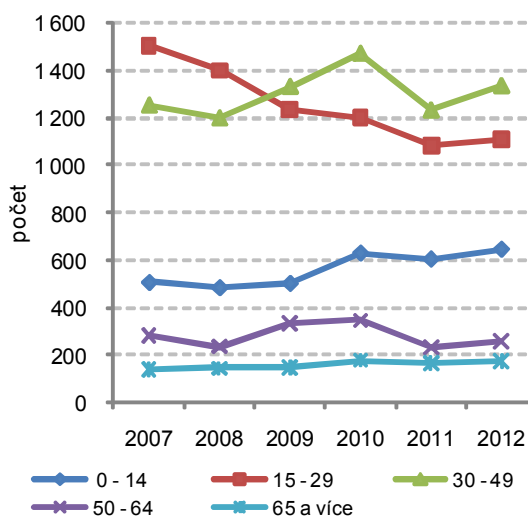
Graf 1.2 Přistěhovalí do Zlínského kraje podle věkových skupin

Graf 1.3 Vystěhovalí ze Zlínského kraje podle pohlaví

Graf 1.4 Vystěhovalí ze Zlínského kraje podle věkových skupin

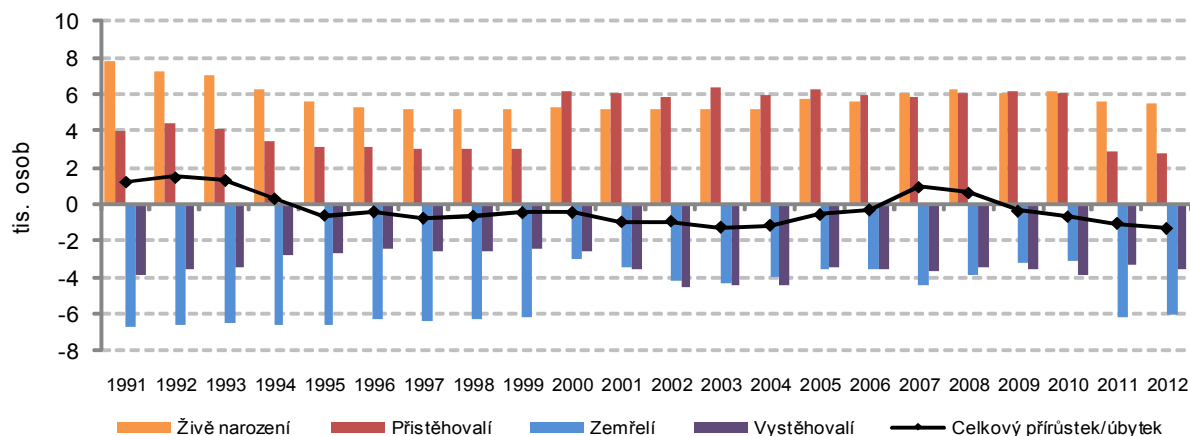
Přirozený úbytek (více obyvatel kraje ve sledovaném období zemřelo, než kolik se v kraji ve stejném časovém úseku narodilo dětí) byl zaznamenán ve všech okresech kraje, nejvyšší v uherskohradištském a nejnižší ve zlínském okrese. Přirozenou měnou v kraji ve sledovaném roce ubylo 600 obyvatel. V přepočtu na tisíc obyvatel kraje se v roce 2012 živě narodilo 9,3 dětí a zemřelo 10,4 osob.

**Jsme krajem s druhým
nejmenším počtem
cizinců**

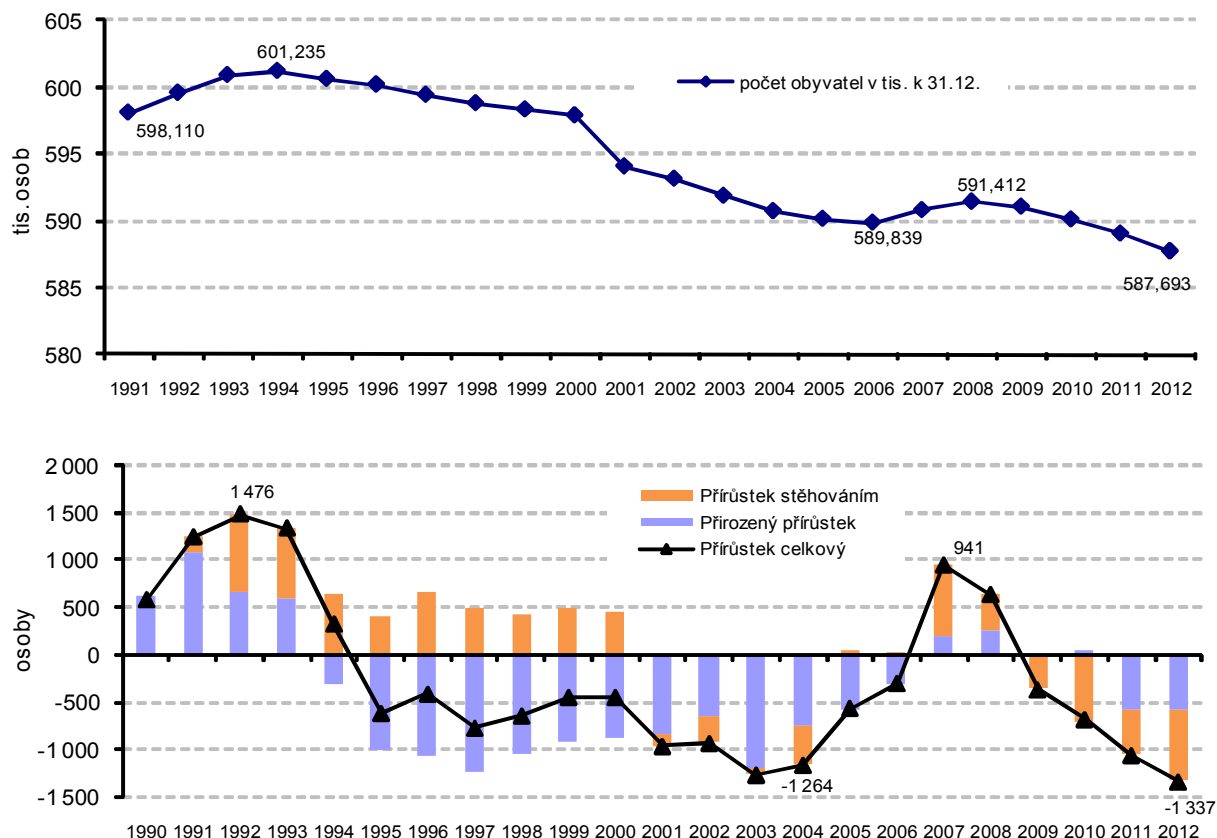
Podle statistiky cizinců se zaevidovaným přechodným či trvalým pobytem na území České republiky k 31. 12. 2012 zveřejněné na webových stránkách MV ČR (dne 6. 8. 2013) bylo na území Zlínského kraje evidováno celkem 7 993 cizinců (z toho 42,9 % žen). Ze všech krajů měl Zlínský druhý nejmenší počet cizinců (po Kraji Vysočina) a v přepočtu na tisíc obyvatel kraje spolu s Krajem Vysočina nejmenší hodnotu, a to 1,8.

Z celkového evidovaného počtu cizinců bylo ve Zlínském kraji nejvíce Slováků (43,5 %), Ukrajinců (11,8 %), Vietnamců (10,3 %), Mongolů (4,1 %), Poláků (4,0 %), Rusů (3,1 %), Němců (2,6 %), Rumunů (2,0 %) a Bělorusů a Italů (shodně 1,7 %).

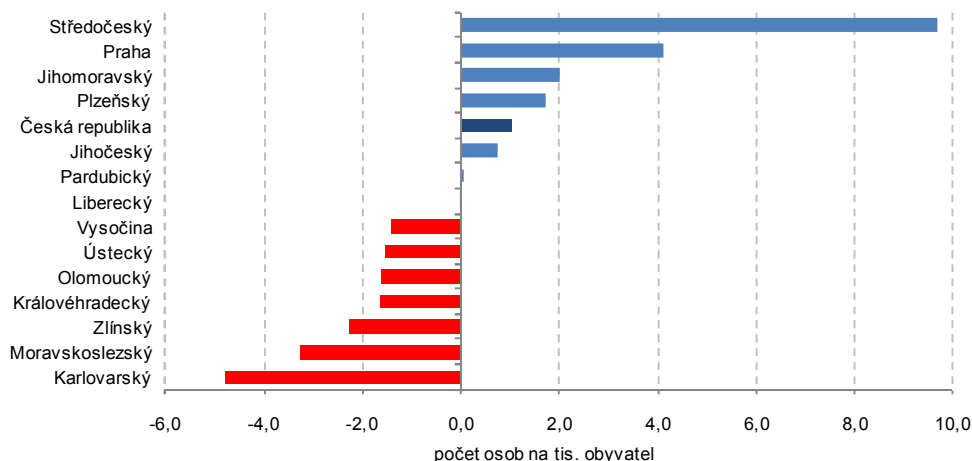
Graf 1.5 Pohyb obyvatelstva ve Zlínském kraji

Graf 1.6 Počet obyvatel, přirozený, migrační a celkový přírůstek ve Zlínském kraji k 31.12.

Graf 1.7 Celkový přírůstek (úbytek) na tis. obyvatel středního stavu v krajích ČR k 31. 12. 2012

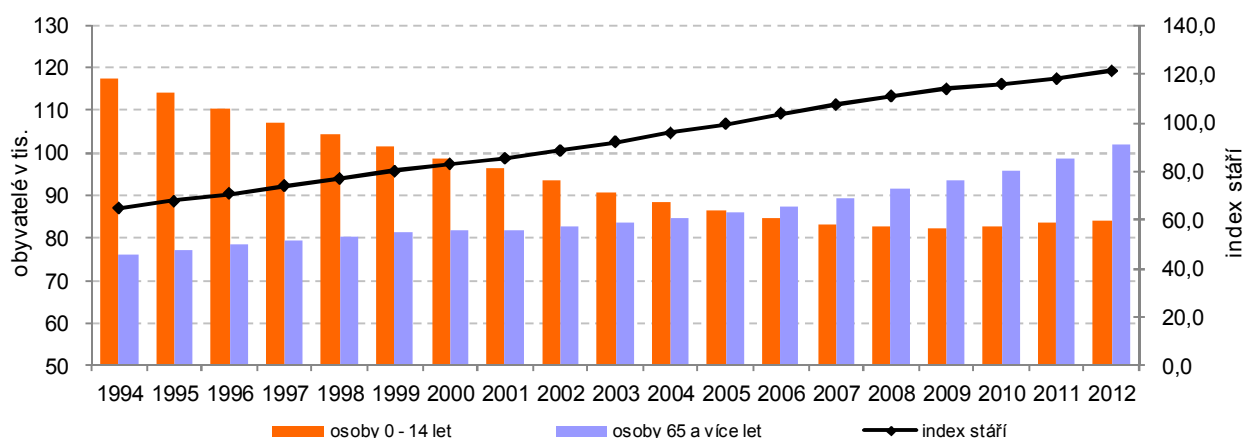
**V kraji přibývá obyvatel
důchodového věku**

Z hlediska věkové struktury došlo meziročně ke změnám, které jsou zřejmé zvláště v kategoriích produktivních (15 až 64 let) a poproduktivních osob (65 let a starších). Proti roku 2011 podíl obyvatel v produktivním věku poklesl o 0,6 procentního bodu a naopak vzrostl v poproduktivní skupině o 0,6 bodu. Zastoupení dětské složky (0 až 14 let) se zvýšilo jen nepatrně o 0,1 p.b. V souvislosti s tímto vývojem se tak během roku zvýšil průměrný věk obyvatelstva kraje ze 41,4 let na 41,7 let. Tedy v absolutních hodnotách meziročně v kraji přibylo 260 dětí, ubylo 4 624 osob v produktivním věku a zvýšil se počet osob poproduktivního věku o 3 027.

**Obyvatelstvo kraje
stárne**

Ukazatelem, který zřetelně ukazuje na stárnutí obyvatel, je index stáří (podíl mezi nejstarší a nejmladší věkovou kategorií v %), který vzrostl ze 117,8 % v roce 2011 na 121,1 % ve sledovaném roce. Z toho vyplývá, že tím, jak se nejstarší věková skupina obyvatel zvětšuje, tak stárne obyvatelstvo Zlínského kraje. Jak rychle bude stárnout v následujících letech závisí výraznou měrou i na počtu narozených dětí.

Graf 1.8 Věkové skupiny obyvatel Zlínského kraje a index stáří

Tab. 1.1 Struktura obyvatel podle věkových skupin ve Zlínském kraji a jeho okresech

	Zlínský kraj			Okres Kroměříž			Okres Uherské Hradiště			Okres Vsetín			Okres Zlín		
	2007	2012	rozíl 2012 - 2007 v bodech	2007	2012	rozíl 2012 - 2007 v bodech	2007	2012	rozíl 2012 - 2007 v bodech	2007	2012	rozíl 2012 - 2007 v bodech	2007	2012	rozíl 2012 - 2007 v bodech
Počet obyvatel	590 780	587 693	¹⁾ 99,5	107 789	106 995	¹⁾ 99,3	144 242	143 494	¹⁾ 99,5	145 761	144 675	¹⁾ 99,3	192 988	192 529	¹⁾ 99,8
v tom ve věku (%):															
0 - 14	14,1	14,3	0,2	13,8	14,1	0,3	14,1	14,0	-0,0	14,6	14,7	0,1	13,9	14,3	0,4
15 - 64	70,8	68,3	-2,4	71,0	68,5	-2,5	70,6	68,4	-2,2	71,0	68,4	-2,5	70,6	68,1	-2,5
64 a více	15,1	17,3	2,2	15,2	17,4	2,2	15,3	17,5	2,2	14,4	16,8	2,4	15,5	17,5	2,0
Průměrný věk	40,4	41,7	²⁾ 1,3	40,6	41,9	²⁾ 1,3	40,5	41,8	²⁾ 1,3	40,0	41,3	²⁾ 1,3	40,7	41,9	²⁾ 1,2
Index stárí	107,2	121,1	13,8	109,6	123,2	13,7	108,6	124,8	16,2	98,4	114,3	15,9	111,9	122,4	10,5

¹⁾ změna v %

²⁾ změna v letech

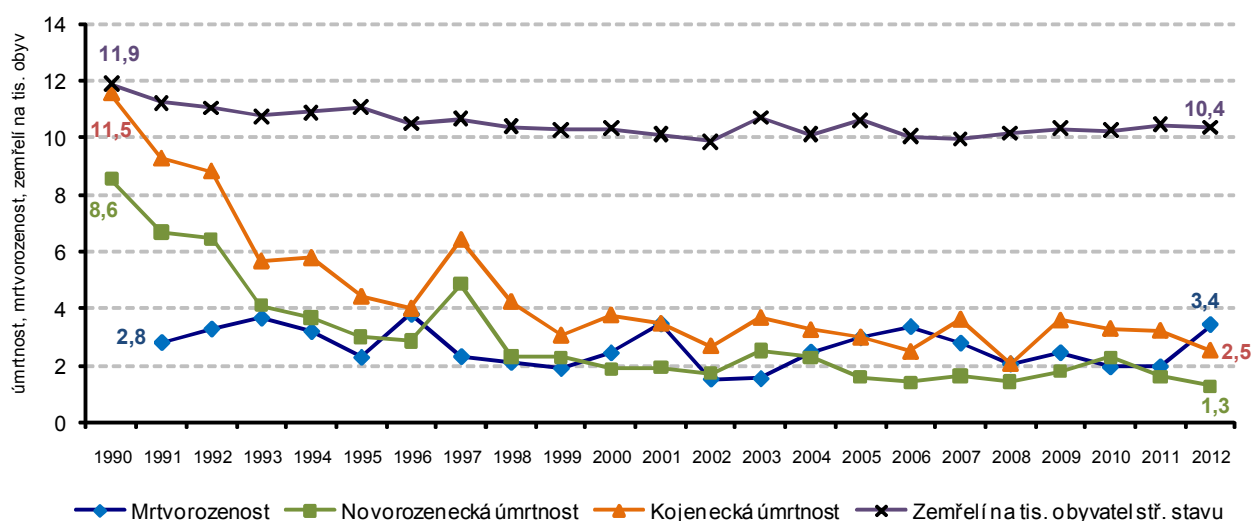
Děti se narodilo méně než před rokem

V roce 2012 se ve Zlínském kraji živě narodilo 5 493 dětí, což je o 77 méně než v předchozím roce. Meziročně poklesly počty živě narozených dětí ve dvou okresech, a to v uherskohradištském (o 87 dětí, tj. o 6,4 %) a ve vsetínském (o 43 dětí, tj. o 3,0 %). Více dětí se narodilo v okresech Kroměříž (o 8, tj. o 0,8 %) a Zlín (o 45, tj. o 2,5 %). Průměrný věk matky v kraji se během roku snížil z 30,6 let na 30,5 let (při narození 1. dítěte zůstal věk matky stejný jako v roce 2011, a to 28,6 let). Podíl narozených dětí mimo manželství vzrostl proti roku 2011 z 32,8 % na 35,6 %. I přes nárůst 2,8 procentních bodů, zůstává zlínský podíl mimomanželsky narozených dětí nejmenší ze všech krajů.

Úhrnná plodnost se v kraji meziročně nepatrně zvýšila

Úhrnná plodnost ve Zlínském kraji se od roku 2007 zvýšila z 1,340 na 1,345. V posledním roce sledovaného období meziročně vzrostla o 0,010 bodu. Přesto byly krajské hodnoty po celé toto pětileté období pod úrovní úhrnné plodnosti ČR.

Graf 1.9 Úmrtnost ve Zlínském kraji

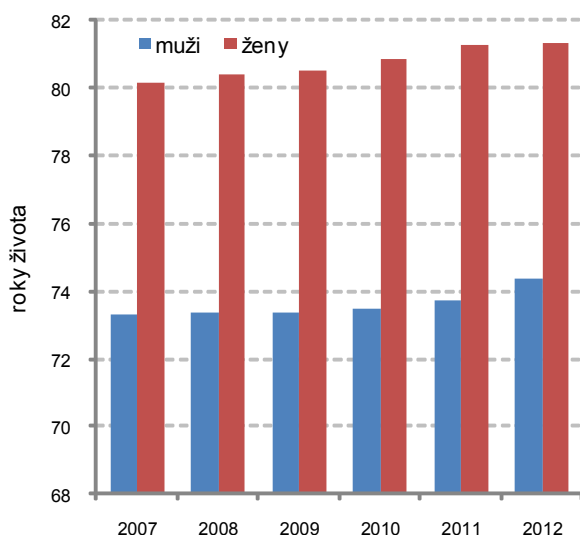

Naděje na dožití se jak u mužů, tak u žen zvýšila

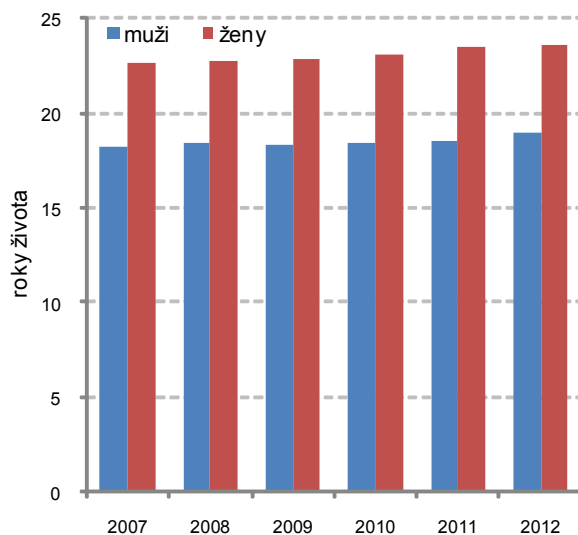
Ke změnám docházelo i u naděje na dožití. Tento ukazatel říká, kolika let se v průměru dožije člověk právě narozený za předpokladu setrvání úmrtnostních poměrů platných v roce, ve kterém se osoba narodila. Případně vyjadřuje počet roků, který v průměru ještě prožije osoba právě např. 60ti-letá za předpokladu, že

po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání platný v době konstrukce úmrtnostních tabulek. Naděje na dožití při narození se zvýšila v kraji u mužů ze 73,33 let v roce 2007 na 74,38 let v roce 2012, u žen z 80,17 let na 81,35 let. Změny, i když méně výrazné, byly zachyceny také u naděje na dožití ve věku 60 let. Za posledních pět let se počet dalších let života prodloužil u mužů z 18,3 na 18,9 let, u žen z 22,6 na 23,6 let.

Graf 1.10 Naděje na dožití ve Zlínském kraji při narození

Graf 1.11 Naděje na dožití ve Zlínském kraji osob ve věku 60 let

V roce 2012 zemřelo na nemoci oběhové soustavy více lidí než v předchozím roce

Nejčastějšími příčinami úmrtí v roce 2012 byly, stejně jako v předchozích letech, nemoci oběhové soustavy, jejichž podíl z celkového počtu zemřelých se proti roku 2011 zvýšil o 1,4 procentního bodu na 53,1 %. Do této skupiny příčin úmrtí patří především ostatní formy ischemické choroby srdeční a cévní nemoci mozku. Druhou nejčastější příčinou smrti byly v roce 2012 s podílem 22,2 % zhoubné novotvary, zejména pak průdušek a plic a tlustého střeva. Podíl těchto příčin úmrtí meziročně poklesl o 1,9 p.b. Třetí nejčetnější skupinu úmrtí tvořily vnější příčiny. Ty zapříčinily v roce 2012 úmrtí 339 lidem, to je 5,6 % z celkového počtu zemřelých. Mezi vnější příčiny úmrtí patří také sebevraždy, jejichž podíl ve skupině vnějších příčin činil 28,3 % a proti předchozímu roku o 3,3 procentního bodu vzrostl.

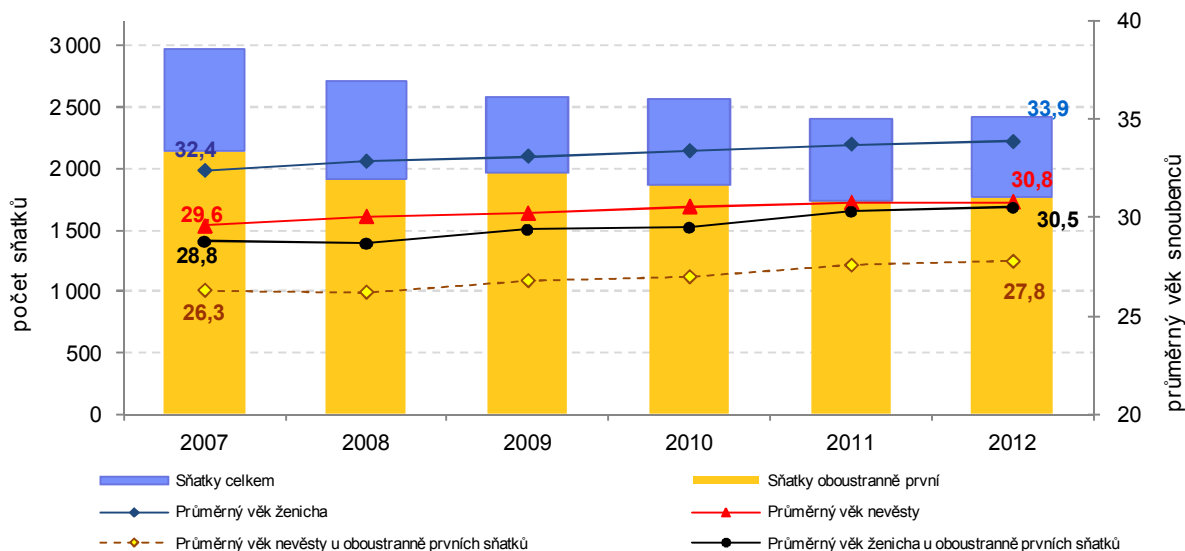
Sňatků přibýlo

V roce 2012 bylo v kraji uzavřeno celkem 2 420 sňatků, což proti předchozímu roku znamená zvýšení o 16 sňatků (o 0,7 %). Proti počátečnímu roku sledovaného období 2007 se počet uzavřených sňatků snížil o 546 (o 18,4 %) a v celém pětiletém období je zřejmý klesající trend.

Věk snoubenců opět vyšší

Pokračovalo zvyšování věku snoubenců. Průměrný věk nevěsty meziročně vzrostl z 30,7 na 30,8 let a u ženicha z 33,7 na 33,9 let. U prvních sňatků byl průměrný věk snoubenců nižší, a to u nevěsty 28,2 let (meziroční zvýšení o 0,1 procentního bodu) a u ženicha 31,1 let (nárůst o 0,2 p.b.). Počty sňatků v přepočtu na tisíc obyvatel mají od roku 2007 mírný klesající trend. Nejnižší hodnoty (4,1 promile) bylo ve sledovaném období dosaženo v roce 2011, nejvyšší (5,0 promile) v roce 2007. V roce 2012 přepočet sňatků zůstal na úrovni předchozího roku, a to 4,1 promile.

Graf 1.12 Sňatky a průměrný věk snoubenců ve Zlínském kraji

Počet rozvodů opět meziročně klesl

V hodnoceném roce bylo rozvedeno o 88 manželství méně než v předešlém roce, a to celkem 1 327. V roce 2012 bylo nejvíce rozvedeno manželství, která trvala 15 a více let (celkem v 662 případech), dále pak 5 až 9 let (238), podobně pak s délkou 10 až 14 let (230) a také 2 až 4 roky (147). V průběhu pěti let vzrostl podíl rozvodů manželství trvajících 15 a více let o 2,1 procentních bodů a naopak poklesl podíl rozvodů 5 až 9 let trvajících manželství o 2,4 p.b. Podíly rozvodů u ostatních skupin délek manželství se změnily pouze v desetinách procentního bodu.

Průměrný věk při rozvodu se během pěti let zvýšil, a to u mužů o 1,5 roku na 43,0 let a u žen také o 1,5 roku na 40,2 let.

Nejčastější příčinou rozvodů ve všech sledovaných letech a stejně ze strany jak mužů, tak i žen byl uveden rozdíl povah, názorů a zájmů. Podíl této příčiny rozvodů se v průběhu pěti let zvýšil u mužů o 2,1 procentního bodu na 70,3 %, u žen o 1,0 procentní bod na 70,8 %.

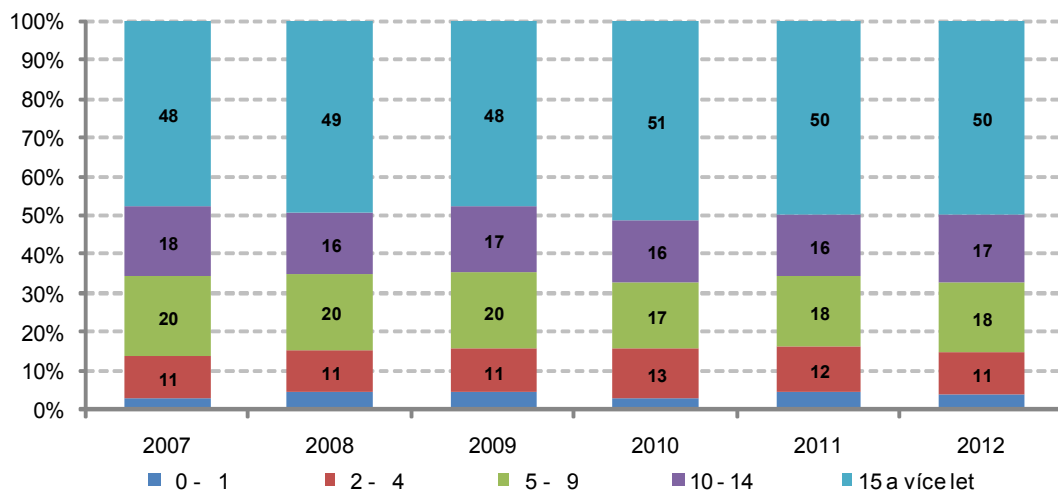
Největší podíl rozvedených manželství v roce 2012 byl bez nezletilých dětí (41,3 %), dále pak 29,8 % bylo manželství s jedním nezletilým dítětem a 28,5 % bylo se dvěma nezletilými dětmi.

Index rozvodovosti (počet rozvodů na 100 sňatků) vykázal v pětiletém sledovaném období, i přes rozkolísané hodnoty v jednotlivých letech, zvyšující se trend. V průběhu pěti let vzrostl z 51,8 (rok 2007) o 3,0 procentní body. Meziročně však tento index poklesl o 4,0 procentní body a dosáhl v roce 2012 hodnoty 54,8 %.

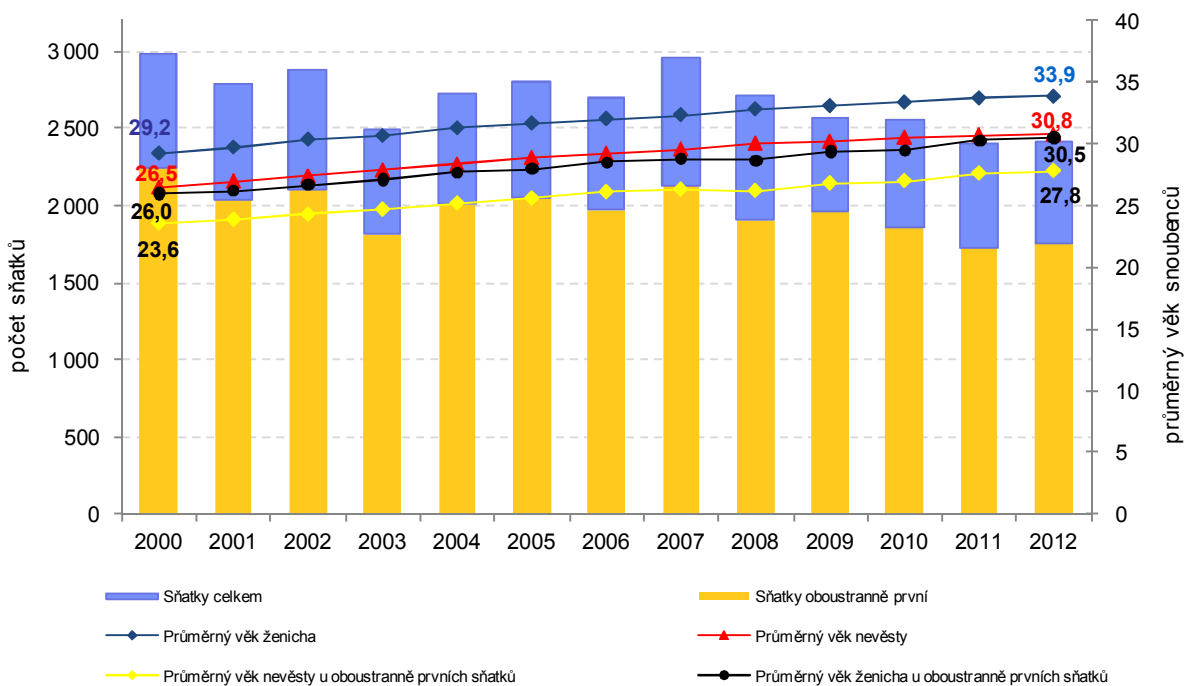
Počet potratů v kraji se snížil

V roce 2012 bylo ve Zlínském kraji přerušeno celkem 1 798 těhotenství (z toho podíl umělých přerušení těhotenství činil 53,3 %). Proti minulému roku došlo ke snížení počtu potratů, a to o 35, tj. 1,9 %. Z pohledu ukazatele úhrnné potratovosti (průměrný počet potratů připadající na jednu ženu za předpokladu dané neměnné potratovosti a nulové úmrtnosti do 50 let) jsou zlínské hodnoty v posledních šesti letech pod republikovými hodnotami. V hodnoceném roce dosáhla potratovost v ČR hodnoty 0,509, ve Zlínském kraji 0,438.

Graf 1.13 Rozvody ve Zlínském kraji podle délky trvání manželství – podíly v %

Graf 1.14 Sňatky s průměrným věkem snoubenců a rozvody s délkou manželství ve Zlínském kraji

Graf 1.15 Potraty ve Zlínském kraji

